

Vankilaopetuksena järjestettävien ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen toteuttaminen

Linjaukset ja periaatteet vankilaopetuksen yhteisen toimintamallin kehittämiseksi ja käyttöönotolle

1 Johdanto

Vuoden 2018 alusta lukien ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestäjien yhtenä uutena tehtävänä on ollut ammatillisen koulutuksen järjestäminen vankilaopetuksena. Vankilaopetuksen tehtävä myönnettiin 14 ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestäjälle. Lisäksi tehtävä on myönnetty yhdelle järjestäjälle vuoden 2019 alusta lukien. Tehtävä mahdollistaa po. koulutuksen järjestämisestä maksettavan lisärahoituksen saamisen. Vankilaopetuksena järjestettävää ammatillista koulutusta on sekä vankilan sisällä että sen ulkopuolella opiskelevan vankistatuksella olevan henkilön ammatillinen koulutus. Vankilaopetusta voivat järjestää myös muut ammatillisen koulutuksen järjestäjät. Ammatillisten erityisoppilaitosten vaativan erityisen tuen tehtävä kattaa myös vankilassa olevat vaativan erityisen tuen opiskelijat. Ammatilliset erityisoppilaitokset voivat vaativan erityisen tuen osaamisensa puitteissa tukea muita ammatillisen koulutuksen järjestäjiä vankilaopetuksen järjestämisessä.

Koulutuksen järjestäjä vastaa vankilaopetuksena järjestettävän ammatillisen koulutuksen järjestämisestä, jota tulee toteuttaa oppimisympäristöstä riippumatta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) ja muun ammatillista koulutusta koskevan lainsäädännön mukaisesti sekä Opetushallituksen määräämien tutkintojen perusteiden ja muiden määräysten mukaisesti.

Vankilaopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus edellyttää koulutusta toteuttavan koulutuksen järjestäjän ja vankilan välistä tiivistä yhteistyötä. Koulutuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen edellyttää sitä, että toimijoista riippumatta vankilaopetuksesta tehtävät sopimukset koulutuksen järjestäjien ja vankiloiden välillä tehdään ja koulutus toteutetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lainsäädännön mukaisesti yhdenmukaisella tavalla. Tällä turvataan vangeille yhdenvertaiset mahdollisuudet osaamisen kehittämiseen. Vankilaopetusta järjestävien koulutuksen järjestäjien tulee järjestämislupansa mukaisesti tehdä yhteistyötä vankilaopetuksen kehittämiseksi. Vankilaopetuksen järjestämistä tulee kehittää myös yhteistyössä vankiloiden kanssa.

Tarvittavan osaamisen hankkiminen voi muodostua tutkintotavoitteisista koulutuksista, tutkinnon osista, tutkintoon johtamattomasta koulutuksesta, kuten henkilösertifiointikoulutuksista, korttikoulutuksista tai ammatilliseen koulutukseen valmentavasta koulutuksesta (VALMA), jossa voi olla sisällytettynä edellä mainittuja elementtejä. Osaamista voi hankkia myös suorittamalla esim. tutkinnon osien osia. Tutkinnon osien modulointi pienempiin osiin mahdollistaa joustavuuden lisäämisen ja laajemman kohderyhmän osallistumisen koulutukseen. Myös vankilaopetuksena järjestettävässä ammatillisessa koulutuksessa tulee huolehtia siitä, että opiskelija saavuttaa työllistymisen kannalta tarvittavaa osaamista tutkinnon osien tai tutkinnon suorittamisen kautta.

Vankiloiden tulee rakentaa yhteistyömalleja koulutuksen järjestäjien kanssa siten, että vankilan työtoiminta on tärkeässä roolissa vankien ammatillisen koulutuksen toteuttamisen kannalta. Työtoiminta luo puitteet koulutussopimuksen hyödyntämiselle vankilaympäristössä. Vankiloiden työtoimintaa on siksi tärkeää kehittää vastaamaan ammatillisen koulutuksen tutkintojen perusteita ja työelämän tarpeita. Osaamisen tunnustamisen tekee ammatillisen koulutuksen järjestäjä, joka arvioi yhteistyövankilan

työtoiminnan soveltuvuutta koulutussopimukseen perustuvaan koulutukseen. Uusia työllistymistä palvelevia oppimisympäristöjä kehitetään aktiivisesti yhteistyössä.

Vankilat ja koulutuksen järjestäjät ovat vastuussa koulutusta koskevan tiedon siirtymisestä sekä vankiloiden ja koulutuksen järjestäjien välillä, että vankiloiden ja koulutuksen järjestäjien kesken. Työelämässä tarvittavan osaamisen varmistamiseksi on tärkeää, että vangin siirtyessä suorittamaan rangaistustaan toiseen vankilaan, vankilat huolehtivat yhdessä koulutuksen järjestäjien kanssa siitä, että vangeilla on mahdollisuus jatkaa aloitettuja opintojaan.

2 Vankilaopetuksena toteutettavan ammatillisen koulutuksen tavoitteet

Tutkintotavoitteisella ammatillisella koulutuksella vastataan vangin osaamistarpeeseen ja tuetaan rangaistuksen suorittamisen jälkeistä yhteiskuntaan kiinnittymistä ja rikoksetonta elämää. Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisen vankilaopetuksena tulee siksi vastata työmarkkinoilla vallitsevaan ja ennakoituun työvoiman kysyntään. Koulutuksen järjestäjän täytyy reagoida nopeasti ja joustavasti opiskelijamäärien vaihteluun ja työmarkkinoiden muutoksiin. Vankien työ- ja toimintakyky on edellytys ammatillisissa opinnoissa menestymiselle. Siksi on tärkeää, että opiskeluvaihtelua voidaan vahvistaa ennen koulutuksen aloittamista tarvittavaa oppimiskyvyn ja oppimisedellytysten vahvistamista on mahdollista hankkia myös vapaan sivistystyön koulutusta tai aikuisten perusopetusta tarjoavien koulutuksen järjestäjien kanssa. Näitä ovat mm. kansanopistot ja aikuislukiot, joiden kanssa vankila tai Rikosseuraamuslaitoksen aluekeskus voivat tehdä yhteistyötä.

Vankilaopetuksena järjestettävän VALMA-koulutuksen tavoitteena on antaa valmiuksia siirtyä tutkintokoulutukseen ja siten vähentää vankien syrjäytymistä sekä lisätä myös valmiuksia arjesta selviytymiseen ja rikoksettomaan elämään. Vankilaopetuksena järjestettävän ammatilliseen koulutukseen valmentavan (VALMA) koulutuksen toteutussuunnitelma kehitetään valtakunnallisten koulutuksen perusteiden mukaisesti yhteistyössä muiden vankilaopetusta järjestävien ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestäjien kanssa. Vankilaopetuksessa järjestettävässä ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa (VALMA) tulee mahdollistaa tutkinnon osien tai sitä pienempien osaamiskokonaisuuksien osien hankkiminen, jotta ammatillinen osaaminen kehittyy ja siten luodaan mahdollisuuksia ammatilliseen tutkintokoulutukseen siirtymiselle.

Kun tehdään vangin rangaistusajan suunnitelmaa (RANSU), jossa yhtenä osana arvioidaan myös koulutustarvetta, koulutuksen järjestäjän mahdollisimman varhainen mukanaolo prosessissa tukee sekä koulutuksen suunnittelua, opintojen henkilökohtaistamista, että koulutuksen järjestämistä. Tämä tukee opintojen henkilökohtaistamista ja luo perustaa osaamiseen vahvistamiselle vangin rangaistusaikana.

Ammatillisella koulutuksella tuetaan vangin rangaistusajan suunnitelman (RANSU) toteuttamista sovittamalla vangin RANSU yhteen em. koulutukselle asetettujen tavoitteiden kanssa. Vankilaopetuksena järjestetyn tutkintokoulutuksen järjestäminen tulee suunnitella niin, että sen toteutus mahdollistaa myös työtoiminnoissa hankittavan ammattiosaamisen hankkimisen koulutussopimukseen perustuvana koulutuksena. Koulutuksen järjestäjä vastaa

koulutussopimukseen nimetyn työpaikkaohjaajan perehdyttämisestä tehtäviinsä sekä mahdollisen työelämän edustajana toimivan arvioijan perehdyttämisestä osaamisen arviointiin. Koulutuksen järjestäjä vastaa myös koulutussopimuksen ajalla opetuksesta ja ohjauksesta ja sopii koulutussopimuksessa yhteistyössä vankilan kanssa työtoiminnan ajan ohjauksesta ja tuesta sekä sen ajoittumisesta.

Tavoitteena on parantaa vangin mahdollisuuksia tavoitteelliseen osaamisen kehittämiseen rangaistusajan aikana. Vangin rangaistusajan suunnitelmassa (RANSU) ja opintojen henkilökohtaistamisessa huomioidaan opintojen jatkuminen myös vapautumisen jälkeen. Tästä syystä koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö on tärkeässä roolissa siinäkin vaiheessa, kun vanki vapautuu. Vankilaopetuksena järjestettävän ammatillisen koulutuksen tavoitteena on tuottaa vapautuvalle vangille nykyistä paremmat edellytykset työmarkkinoille pääsemiseksi.

3 Vankilaopetuksena järjestettävän ammatillisen koulutuksen sopimusperusteisuus

Vankilaopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus toteutetaan ammatillisen tutkintojen ja koulutuksen järjestäjän ja vankilan yhteistyönä. Yhteistyöhön liittyvistä vastuista ja velvollisuuksista tulee tehdä kirjallinen sopimus. Toimiva ja tulokellinen yhteistyö edellyttää, että:

- Koulutuksen järjestäjä ja vankila tai Rikosseuraamuslaitoksen aluekeskus solmivat toistaiseksi voimassa olevan yhteistyösopimuksen vankilaopetuksen järjestämiseksi.
- Yhteistyösopimuksessa määritellään vankilaopetukseen liittyvät asiat, koulutuksen järjestäjän ja vankilan vastuualueet ja niihin varattavat henkilöstö- ja muut resurssit.
- Koulutuksen järjestämisen käytännön järjestelyistä huolehtivat koulutuksen järjestäjän määrittelemät vastuuhenkilöt yhteistyössä vankilan henkilöstön kanssa.
- Yhteistyösopimus tulee tarvittaessa päivittää jommankumman osapuolen niin halutessa ja kehittämistyöryhmän kokoonpanon muuttuessa.

Koulutuksen järjestäjä

- seuraa järjestetyn koulutuksen vaikuttavuutta ja työelämävastaavuutta, ja sitä arvioidaan säännöllisesti
- vastaa vankilaopetuksessa olevien opiskelijoidensa henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) laadinnasta ja päivittämisestä
- vastaa opiskelijoiden ohjaukseen liittyvästä lakisääteisestä velvollisuudestaan; riittävästä opiskelijoiden opinto-ohjauksesta sekä erityisestä tuesta.

Vankila

- vastaa vankilassa olevien opiskelijoiden rangaistusajan suunnitelman (RANSU) laatimisesta, toteuttamisesta ja seurannasta sekä vankeusajan opiskeluhuollosta
- vastaa vangin tarvitsemista sosiaali- ja terveyspalveluista ja niihin liittyvästä ohjauksesta samoin kuin kuntoutuksesta
- huolehtii riittävästä työnjohto- ja valvontahenkilöstöstä vankilassa järjestettävän ammatillisen koulutuksen toteuttamiseksi
- osallistuu opiskelijoiden henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) laadintaan ja päivittämiseen siltä osin, kun on kyse koulutus- tai oppisopimuksesta.

Lisäksi:

- Vankilassa toimivista opettajista tulee tehdä Rikosseuraamuslaitoksen edellyttämä turvallisuusselvitys, ja vankilan henkilöstön tulee perehdyttää heidät vankilan toiminta- ja turvallisuussäätöihin ennen koulutuksen toteuttamisen aloittamista vankilassa. Turvallisuusselvityksen tekemisestä vastaa joko vankila tai rikosseuraamusalueen aluekeskus.
- Yhteistyöjärjestelyjen ja koulutuksen kehittämistä varten koulutuksen järjestäjä ja vankila asettavat edustajistaan muodostuvan yhteistyöryhmän, joka kokoontuu vähintään 2 kertaa vuodessa. Kehittämistyöryhmään osallistuu tarpeen mukaan myös Rikosseuraamuslaitoksen aluekeskuksen kehityspäällikkö.
- Kehittämistyöryhmä vastaa koulutuksen järjestäjän ja vankilan välisen yhteistyön lyhyen sekä pitkän aikavälin suunnittelusta, toiminnan seurannasta ja kehittämisestä.
- Kehittämistyöryhmän kokoonpano tulee määritellä yhteistyösopimuksessa määriteltyksi määräajaksi ja päivittää tarvittaessa, mikäli henkilövaihdosten vuoksi tulee muutoksia. Muutokset tulee päivittää yhteistyösopimukseen.

Koulutuksen järjestämisessä vankilaopetuksena otetaan huomioon myös se, mitä myöhemmin kohdissa 4 ja 5 todetaan koulutuksen järjestäjän ja vankilan välisestä työnjaosta, vastuista ja velvollisuuksista.

4 Tiedottaminen, koulutukseen hakeminen ja opintojen henkilökohtaistaminen

Tiedottaminen ammatillisen koulutuksen koulutusvaihtoehtoista tulee aloittaa jo vangin riski- ja tarve-arviointivaiheessa sekä rangaistusajan suunnitelmaa laadittaessa. Erityisesti tilanteissa, joissa vangilta puuttuu perusopetuksen päättötodistus tai perusopetuksen jälkeinen tutkinto, tulee rangaistusajan suunnitelmaa laadittaessa kiinnittää huomiota koulutusvaihtoehtoihin. Tiedottamista ja motivoimista koulutukseen hakeutumiseen jatketaan tutkintavankiloissa sekä sijoitusvankiloissa. Koulutusmahdollisuuksista tulee tiedottaa oikea-aikaisesti, jotta vangit pystyisivät mahdollisimman tehokkaasti ja joustavasti hyödyntämään tarjolla olevia ammatillisen koulutuksen koulutuspalveluja. Osaamisen hankkimisessa tulee hyödyntää monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä mm. koulutussopimukseen perustuvassa koulutuksessa vankilan työtoiminta ja oppisopimuskoulutus työelämään siirtymisen mahdollisuutena.

Koulutukseen hakemisessa koulutuksen järjestäjän ja vankilan tulee tehdä yhteistyötä. vankilaopetuksena järjestettäviin koulutuksiin hakeutuminen on pyrittävä suorittamaan jatkuvana hakuna ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 4 luvun mukaisesti.

Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma laaditaan koulutuksen aloittavalle opiskelijalle ja siinä otetaan huomioon opiskelijan tavoitteet ja ammatillisten opintojen jatkuminen mahdollisesti myös vankeusajan jälkeen. Yksilöllisiä koulutustarpeita on perusteltua arvioida myös siitä näkökulmasta, että ensisijainen koulutusväylä vankeusaikana voi olla muu kuin ammatillinen koulutus.

Vankilaopetuksena järjestettävän ammatillisen koulutuksen eri koulutuksien kohderyhmiä kartoitettaessa otetaan huomioon vangin rangaistusajan suunnitelma (RANSU).

4.1 Koulutuksista ja koulutukseen hakemisesta tiedottaminen

Koulutuksen järjestäjä vastaa tarjolla olevasta ammatillisesta koulutuksesta tiedottamisesta (ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 123 §). Koulutuksen järjestäjä tiedottaa myös tutkinnon ja sen osien suorittamismahdollisuuksista.

Koulutuksen järjestäjä vastaa ajan tasalla olevan esitemateriaalin tuottamisesta sekä vankilan henkilökunnan perehdyttämisestä, jotta he voivat jakaa tietoa koulutusvaihtoehdoista vankilan sisällä. Vankilaopetuksena järjestettävän ammatillisen koulutuksen tiedotusmateriaalin laatiminen ja toimittaminen vankilan käyttöön on koulutuksen järjestäjän vastuulla.

Rikosseuraamuslaitoksen on varmistettava, että sen henkilöstöllä on kaikissa yksiköissä riittävä ja ajantasaainen tieto osaamistarpeisiin perustuvasta vankilaopetuksen tarjonnasta ja koulutusmahdollisuuksista, jotta vangeille voidaan jakaa riittävästi ja ajantasaista tietoa opiskelusta ja opiskelumahdollisuuksista. Vankilan opinnoista vastaavien virkamiesten sekä osastoilla työskentelevän valvontahenkilöstön on huolehdittava informaation välittämisestä vankilan sisällä. Lisäksi vankiloiden on huolehdittava vankilaopetuksena järjestettävän ammatillisen koulutuksen tarjontaa koskevan tiedon siirtymisestä eri vankiloiden välillä.

Koulutuksista tiedottamisen tulee olla säännöllistä, ja koulutuksen järjestäjän tulee yhdessä vankiloiden kanssa järjestää koulutustarjontaa koskevia info-tilaisuuksia. Infotilaisuudet mahdollistavat koulutuksen suoran tiedottamisen vankilan eri osastoille sekä suoran kommunikaation vankien ja koulutuksen järjestäjien edustajien kanssa, jolloin myös vangeilla on mahdollisuus saada nopeasti vastauksia koulutusta koskeviin kysymyksiin. Säännöllisillä koulutusta koskevilla info-tilaisuuksilla tuetaan tasaisempaa opiskelijahankintaa, jatkuvaa hakua koulutukseen ja varmistetaan koulutustoiminnan jatkuvuutta. Vankilan koko henkilöstö tukee ja motivoi vankeja hakeutumaan koulutukseen rangaistusajan suunnitelman mukaisesti.

4.2 Hakeminen ammatilliseen koulutukseen

Koulutukseen hakemisesta huolehditaan koulutuksen järjestäjän ja vankilan yhteistyönä. Koulutuksen järjestäjän tulee käsitellä hakemukset yhteistyössä vankilan kanssa.

Koulutuksen järjestäjä vastaa hakulomakkeista ja niiden toimittamisesta vankilaan. Hakemuslomakkeella pyydetään vangin kirjallinen suostumus siihen, että hakemuksen saa toimittaa koulutuksen järjestäjälle. Vankila vastaanottaa koulutushakemukset ja toimittaa ne koulutuksen järjestäjälle.

4.3 Opiskelijavalinta

Ammatilliseen koulutukseen hakeutuvien vankien opiskelijavalintaprosessi toteutetaan koulutuksen järjestäjän ja vankilan yhteistyönä. Suosituksena on, että vangit haastatellaan, koska haastattelu antaa mahdollisuuden arvioida hakijan motivaatiota sitoutua ammatillisiin

opintoihin myös vapautumisen jälkeen. Mikäli vanki hakeutuu toisessa vankilassa järjestettävään koulutukseen eli koulutuksen aloitus edellyttää vangin siirtoa toiseen vankilaan, järjestetään valintamenettelyhaastattelu vain silloin kun Rikosseuraamuslaitos puoltaa laitossiirtoa.

Vankila järjestää ja sopii vankien kanssa haastattelu-aikataulun sekä haastattelupaikan. Koulutuksen järjestäjä vastaa haastattelurungosta. Haastatteluihin osallistuvien henkilöiden kokoonpanosta sovitaan vankilakohtaisesti, mutta vankilan edustajan on osallistuttava haastatteluun, jotta haastattelussa voidaan huomioida myös rangaistusajan suunnitelman tavoitteet.

Koulutuksen järjestäjän tulee haastattelujen pohjalta tehdä alustava arvio hakijan opiskelunvalmiuksista ja ohjauksen ja tuen tarpeista, opiskelunvalmiuksia tukevien opintojen tarpeesta ja mahdollisista erityisen tuen tarpeista, sekä hakijan soveltuvuudesta ammatilliseen koulutukseen.

Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijaksi ottamisesta ja toteuttaa opiskelijavalinnan yhteistyössä vankilan edustajan kanssa (esimerkiksi opinto-ohjaaja, erityisohjaaja tai rikosseuraamuskeskimies).

Osana opiskelijan valintaprosessia hakijan taitojen tason tunnistamiseksi ja arvioimiseksi voidaan valintaprosessissa käyttää perustaitotestiä tai oppimisvalmiuksia mittaavaa koetta. Yksilön valmiuksia ja koulutustarvetta arvioivan testin käyttö tukee myös opintojen henkilökohtaistamisen suunnittelua ammatillisen koulutuksen tarkoituksenmukaisen kohdentamisen ja oikea-aikaisuuden arvioimiseksi. Oppimisvalmiuksia mittaavassa kokeessa on erilaisia taitoja mittaavia osioita, joita voidaan hyödyntää tarpeen mukaan.

4.4 Henkilökohtaistaminen

Vankilaopetuksena järjestettävässä ammatillisessa koulutuksessa jokaiselle koulutuksen aloittavalle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS) (Laki ammatillisesta koulutuksesta, 45 §), johon kirjataan yksilölliset osaamisen tunnistamista, tunnustamista, hankkimista, kehittymistä ja osoittamista sekä ohjaus- ja tukitoimia koskevat tiedot. Koulutuksen järjestäjä vastaa koulutuksen aloittavalle opiskelijalle laadittavasta henkilökohtaisesta osaamisen kehittämissuunnitelmasta ja sen päivittämisestä opintojen aikana. Jos osaamista hankitaan vankilan työtoiminnoissa koulutus sopimukseen perustuvana koulutuksena, vankilan edustaja osallistuu HOKS:n laadintaan ja päivittämiseen. HOKS:n laadinta on muutoinkin hyvä tehdä yhteistyössä vankilan henkilöstön kanssa, samoin tarpeen mukaan päivitykset, jotta HOKS ja RANSU muodostavat vangin kannalta mielekkään kokonaisuuden edellytysten luomiseksi työllistymiselle ja rikoksettomaan elämään.

Opiskelijan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan yksilöllisesti opiskelijalle sellaisen osaamisen hankkiminen, johon hänellä on riittävät valmiudet ja johon hänellä on osaamistarvetta. HOKS:n suunnittelussa huomioidaan myös opiskelijan tavoitteet osaamisen hankkimisen jälkeen esimerkiksi työllistymisedellytysten näkökulmasta.

Kun vankilaopetuksena järjestettävän ammatillisen koulutuksen eri koulutuksien kohderyhmiä kartoitetaan, tulee ottaa huomioon myös vangin rangaistusajan suunnitelma (RANSU). Tällä menettelyllä varmistetaan, että vangin vankeusaikaiset opinnot pystytään sovittamaan järkevästi vangin muihin mahdollisiin rangaistusajan toimintoihin ja tukitoimiin.

Aiemmin toteutettujen kartoitusten (riski- ja tarvearviointi sekä mahdolliset tehdyt oppimisvalmiuksia mittaavat testit) tuloksia tulee hyödyntää HOKSin laadinnassa. Vankila vastaa siitä, että opiskelijan RANSU on ajan tasalla ja huolehtii yhteistyössä koulutuksen järjestäjän kanssa siitä, että opiskelijalle tarjottavat opinnot on keskeyttämisten ehkäisemiseksi mahdollisimman hyvin synkronoitu vangin rangaistusajan pituuteen. Henkilökohtaistamisessa ensisijaisena tavoitteena on tutkinnon suorittaminen rangaistusajan pituudesta riippuen joko rangaistusaikana tai sen jälkeen.

Koulutuksen järjestäjä vastaa osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta, ohjauksen ja tuen tarpeen ja mahdollisesti erityisen tuen tarpeen tunnistamisesta ja mahdollisten tukitoimien suunnittelusta. Koulutuksen järjestäjän tulee myös kartoittaa opiskelijaksi valitun muu tuen tarve (esim. S2).

4.5 Näyttöjen suorittaminen

Näyttöjen järjestämisessä tulee mahdollisuuksien mukaan hyödyntää vankilan henkilöstön osaamista. Vankilan henkilöstön edustaja, jolla on vangin tutkintoon liittyvää substanssiosaamista, voi osallistua näyttötilaisuuteen ja toimia näytön arvioitsijana. Osaaminen osoitetaan tekemällä käytännön työtehtäviä aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa (näyttö).

5 Koulutuksen järjestäjien ja vankiloiden yhteistyö vankilaopetuksena järjestettävässä ammatillisessa koulutuksessa

Vankilaopetuksen järjestämistehtävän saaneiden ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestäjien tulee järjestämislupansa veloitteen mukaisesti toimia yhteistyössä muiden vankilaopetusta järjestävien ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa.

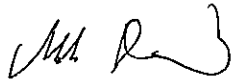
Koulutuksen järjestäjien ja vankiloiden välisenä yhteistyönä tulee kehittää menettelyjä, joilla varmistetaan vankiloiden ja koulutuksen järjestäjien välinen tiedonsiirto silloin kun vanki siirtyy vankilasta toiseen. Toimivalla tiedonsiirrolla voidaan varmistaa, että vangin aloittamat ammatilliset opinnot eivät keskeydy vangin siirron vuoksi. Sekä koulutuksen järjestäjien, että vankiloiden tulee huolehtia myös opiskelijaa koskevan muun tiedon siirtymisestä koulutuksen järjestäjien ja vankiloiden välillä. Näin voidaan varmistaa opintojen joustava jatkuminen.

Vangin erilaisista sosiaali- ja terveyspalveluista ja niihin liittyvästä ohjauksesta niin vankeus- kuin vapautumisaikana vastaa vankila. Vankien kuntoutuksesta vankeusaikana vastaa vankila.

Vankilaopetuksen toteutumisen valtakunnallisesta seurannasta ja koulutuksen kehittamisestä vastaavat yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus sekä Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

Helsingissä 8. päivänä huhtikuuta 2019

Mika Tammilehto
ylijohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Arto Kujala
osastopäällikkö
Oikeusministeriö